

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/95/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814219067
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3814219067.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitana, PhD. v spore žalobkyne C., právne zastúpenej N. proti žalovanému I., zastúpenému L., o zaplatenie 2.117,26 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 30. júna 2016, č.k. 1C/16/2015-89, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa **m á** proti žalovanému **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 2.117,26 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 2.117,26 Eur od 04.12.2014 do zaplatenia a nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 965,45 Eur (pozostávajúce z trov právneho zastúpenia 838,45 Eur a z ostatných trov 127 Eur) s tým, že súd povoľuje žalovanému splácať istinu, úrok z omeškania a trovy konania v mesačných splátkach po 100 Eur, vždy k 20. dňu v mesiaci s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku až do úplného zaplatenia dlžnej sumy s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobkyňa zaplatila za žalovaného na úhradu jeho dlhov dňa 23.10.2012 zo svojho účtu sumu spolu 2.117,26 Eur. Túto skutočnosť žalovaný nepoprel a v konaní nebola sporná. Pretože žalobkyňa nemala povinnosť za žalovaného uvedené sumy platiť, ide o plnenie za niekoho, kto mal podľa práva plniť sám (§ 454 Občianskeho zákonníka), čím došlo u žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, ktoré musí vydať tomu, na úkor koho sa obohatil, teda žalobkyni. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 2.117,26 Eur s úrokom z omeškania (§ 517 ods. 2 OZ a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.), 8,05 % ročne od 04.12.2014, ktorým dňom sa žalovaný dostal s plnením do omeškania. V časti, v ktorej bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, vychádzal z názoru, že žalovaný sa nedostal do omeškania od 23.10.2012, ale až uplynutím lehoty na plnenie, teda od 04.12.2014, pričom ku dňu 04.12.2014 bola výška zákonného úroku z omeškania 8,05 % ročne. Nepovažoval za dôvodnú námietku premlčania. Uviedol, že žalobkyňa uhradila dlh za žalovaného dňa 23.10.2012 a žaloba bola podaná faxom dňa 23.10.2014, teda v posledný deň 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby (§ 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a § 112 Občianskeho zákonníka). K premlčaniu žalovaného nároku teda nedošlo. Tvrdenie žalovaného, že žalobkyni na dlh uplatnený v tomto konaní zaplatil sumu 900 Eur, nebolo v konaní preukázané. Žalobkyňa síce potvrdila, že jej žalovaný uvedenú sumu zaplatil, avšak plnil na iný svoj dlh. Sám žalovaný na pojednávaní uviedol, že suma 900 Eur nebola úhrada plnenia, ktoré žalobkyňa urobila v jeho prospech. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. za použitia vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. a ust. § 149 ods. 1 O.s.p. S prihliadnutím na sociálne a majetkové pomery žalovaného, ktorý nie je schopný zaplatiť celú prisúdenú sumu naraz,

povolil žalovanému splácať prisúdenú sumu v splátkach s tým, že ak sa omešká so zaplatením čo i len jednej splátky, stáva sa splatným celý jeho dlh (podľa § 160 ods. 1 O.s.p.).

2. Proti tomuto rozsudku v zákonnej odvolacej lehote z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. e), f) CSP podal odvolanie žalovaný, keďže namietal, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žiadal, aby bol predvolaný na Krajský súd v Trenčíne. Nesúhlasil s vrátením veci Okresnému súdu Partizánske, lebo vie, ako by to dopadlo. Vytýkal prvoinštančnému súdu, že zaujal nesprávny záver k skutkovým zisteniam. Nesprávne je zistenie, že žalobkyňa za žalovaného dňa 23.10.2014 bezhotovostne zo svojho účtu previedla spolu sumu 2.117,26 Eur. Tieto „lživé“ tvrdenia prvoinštančný súd nepreveril. Nebral do úvahy doklady na sumu 900 Eur, ktoré žalobkyni zasielal pravidelne mesačne. Poukázal na to, že žalobkyňa predžalobnou výzvou požadovala vrátenie 5.934,63 Eur a neskôr zo sumy 5.934,63 Eur bolo už len 2.117,26 Eur, čo súd uznal, keďže sa dal žalobkyňou podviesť. Namietal, že súd námietku premlčania neuznal, hoci žaloba bola uplatnená 4 dni po 2-ročnej lehote. Tiež súd nezohľadnil, že žalobkyňa za 400 Eur predala auto Peugeot 306, ktoré zakúpili za 3.000 Eur. Zdôraznil, že sa nikdy neschovával, adresu pobytu nezatajoval, plnil dobrovoľne, ale nebude platiť dlhy, ktoré si žalobkyňa povymýšľala, a ktoré súd bez dôkazov uznal. Sumu 900 Eur žiadal započítať do jeho dlhu.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Vo vyjadrení zopakovala, že žalobkyňa a žalovaný v priebehu rokov 2010 - 2012 spolu tvorili partnerský zväzok, počas ktorého žili v spoločnej domácnosti v P.. Žalovaný sa počas tohto obdobia dostal do finančných problémov, prestal platiť pravidelné odvody do sociálnej, zdravotnej poisťovne, ako aj iné povinné platby, čoho následkom boli viaceré exekúcie vedené voči jeho osobe. Vzhľadom na uvedené dôvody si žalovaný nemohol vziať úver, a tak sa dohodol so žalobkyňou, že si úver vezme žalobkyňa, splatí za žalovaného existujúce dlhy a žalovaný jej to bude postupne splácať. Žalobkyňa si v zmysle dohody vzala úver a za žalovaného jeho dlhy splácala. Dňa 23.10.2012 bola za žalovaného bezhotovostným prevodom z účtu žalobkyne uhradená spolu suma 2.117,26 Eur, ktorú žalovaný žalobkyni nevrátil a prestal s ňou ďalej komunikovať. Žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne relevantné tvrdenia, ktoré by preukazovali neoprávnenosť nároku žalobkyne. Žalovaný nepoprel, že žalobkyňa za neho splácala dlhy. K argumentácii žalovaného ohľadom uhradenia sumy 900 Eur uviedla, že táto otázka bola v konaní dostatočným spôsobom riešená, pričom samotný žalovaný priznal, že nešlo o plnenia, ktoré boli predmetom dlhu.

4. Po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie došlo k zmene právnej úpravy sporového konania, keď dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z.), ktorý okrem iného zrušil Občiansky súdny poriadok (zákon č. 99/1963 Zb.). CSP v § 470 ods. 1 stanovil, že ak neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. V zmysle tohto ustanovenia CSP odvolací súd rozhodol vo veci odvolania žalovaného podľa príslušných ustanovení CSP.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, nakoľko je vo výroku vecne správny.

6. V danom spore sa žalobkyňa od žalovaného domáhala zaplatenia 2.117,26 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2.117,26 Eur od 23.10.2012 do zaplatenia. Súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 2.117,26 Eur s úrokom z omeškania 8,05 % ročne od 04.12.2014 do zaplatenia a povinnosti nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 965,45 Eur a vo zvyšku súd žalobu zamietol. Nakoľko odvolanie žalovaného nesmerovalo proti zamietajúcej časti rozsudku, odvolací súd sa svojím prieskumom zamietajúcej časti žaloby nedotýkal.

7. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní žalovaným vznesené a v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, na ktoré poukazuje. Konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyhodnotil dôkazy v konaní vykonané každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti, uviedol, z akých dôvodov, a ktoré tvrdenia strán sporu mal za preukázané, a ktoré nie.

Uviedol svoje skutkové zistenia a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Námietky žalovaného, uvedené v podanom odvolaní, sú totožné s námietskami uplatnenými pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa prvoinštančný súd dôsledne a vyčerpávajúco vysporiadal, preto nemohli v danej veci privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z uvedených dôvodov si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku, na ktoré v podrobnostiach podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje.

8. Žalobkyňa podanou žalobou uplatnila proti žalovanému nárok na zaplatenie sumy 2.117,26 Eur s príslušenstvom, ktorému nároku súd prvej inštancie vyhovel, s výnimkou časti úrokov, v ktorej bola žaloba zamietnutá. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa zaplatila za žalovaného na úhradu jeho dlhov dňa 23.10.2012 zo svojho účtu sumu spolu 2.117,26 Eur. Poskytnutím plnenia žalobkyňou za žalovaného došlo u žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, ktoré je žalovaný povinný vydať tomu, na úkor koho sa obohatil, teda žalobkyni. Žalovaný v podanom odvolaní spochybňuje skutkový záver súdu prvej inštancie, že žalobkyňa plnila za žalovaného a skutkový záver o nesplnení dlhu v rozsahu 900 Eur a na základe tejto argumentácie žiadal započítať do jeho dlhu sumu 900 Eur, ktoré žalobkyni zaplatil.

9. Z obsahu spisu v danej veci nepochybne vyplýva, že strany sporu žili od septembra 2010 do februára 2013 v spoločnej domácnosti a spoločne hospodárili. Žalobkyňa za žalovaného dňa 23.10.2012 zaplatila veriteľom žalovaného sumu spolu 2.117,26 Eur. Platba žalobkyne na účty veriteľov vyplýva z výpisu z účtu č. XXXXXXXX/XXXX (platba v sume 1.149,77 Eur), z účtu č. XXXXXXXXXX/XXXX (platba v sume 758,99 Eur) a z účtu č. XXXXXXXXXX/XXXX (platba v sume 208,50 Eur). Žalovaný netvrdil a nepreukázal, že žalobkyňa poukázala na účet veriteľov tieto platby na iný účel, než je úhrada dlhov za žalovaného.

10. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka bezdôvodne sa obohatil aj ten, za ktorého bolo plnené, čo podľa práva mal plniť sám.

11. V zmysle bezdôvodného obohatenia podľa § 454 Občianskeho zákonníka ide o prípady, v ktorých existuje právna povinnosť na konkrétne plnenie u toho, za ktorého bolo plnené, a naopak, neexistuje taká povinnosť na strane toho, kto za neho jeho povinnosť splnil. Predpokladom zodpovednosti za získaný majetkový prospech, ktorý sa musí vydať, je objektívne vzniknutý stav obohatenia (presun majetkových hodnôt), ku ktorému došlo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva. Z uvedeného tak vyplýva, že ku vzniku osobitného záväzkového právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia sa na strane obohateného nevyžaduje existencia zavinenia (či vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti), ani existencia protiprávneho úkonu, ale ani to, či sám o získaní bezdôvodného obohatenia vedel, či nevedel. Stačí, že k obohateniu došlo bez právom uznaného dôvodu. Bezdôvodným obohatením vzniká povinnosť vydať bezdôvodne získaný majetkový prospech tomu, na úkor koho bol získaný, a naproti tomu postihnutému vzniká právo na vydanie takto získaného bezdôvodného obohatenia.

12. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa veriteľom uhradila za žalovaného sumu 2.117,26 Eur. Žalobkyňa uhradila dlhy za žalovaného, čím sa žalovaný v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka bezdôvodne obohatil. Žalovaný v konaní nepreukázal, že bezdôvodné obohatenie, ktoré získal, žalobkyni v požadovanej sume 2.117,26 Eur s príslušenstvom zaplatil. Žalovaného v konaní zaťažovala dôkazná povinnosť preukázať, že žalobkyni bezdôvodné obohatenie vydal. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení než je ten, ktorý nesplnil, alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Následky spojené s nesplnením dôkaznej povinnosti v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá túto povinnosť nesplnila. Dôkazné bremeno ako procesný inštitút v civilnom sporovom konaní spočíva v zodpovednosti strany sporu za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Ak neboli preukázané tvrdenia strany sporu, táto dôkazné bremeno neuniesla, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, keď neboli preukázané určité skutočnosti, významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci.

13. Žalovaný v konaní nepreukázal, že dlžnú sumu žalobkyni uhradil. V podanom odvolaní namieta, že súd prvej inštancie nebral do úvahy doklady na sumu 900 Eur, ktoré žalobkyni zasielal pravidelne,

avšak nemožno prehliadnúť, že žalovaný vo svojej výpovedi dňa 04.04.2016 pred súdom prvej inštancie výslovne uviedol, že suma 900 Eur, ktorú v období od 18.06.2013 do 21.01.2014 posielal po 100 Eur mesačne žalobkyni, nebola úhrada vyššie zmieneného plnenia, ktoré žalobkyňa urobila v jeho prospech. Nedôvodne potom žalovaný namieta, že prvoinštančný súd lživé a neúplné tvrdenia žalobkyne neprešetril a tieto mu postačili na to, aby vo veci rozhodol.

14. Podstatu kontradiktórnosti tvorí súperenie strán, ktorého základným predpokladom je rovnosť procesných strán. Na základe zásady kontradiktórnosti súdne rozhodnutie musí vychádzať predovšetkým z výsledkov konfrontácie strán v spore, z ktorých každá musí mať možnosť vyjadriť sa k požiadavkám a k tvrdeniam druhej strany a právo na to, aby sa vypočuli jej argumenty. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní žiada, aby odvolací súd pri posudzovaní uplatneného nároku zohľadnil plnenie 900 Eur v prospech žalobkyne, nemožno očakávať jeho úspech v odvolacom konaní, pokiaľ sa pred súdom prvej inštancie vyjadril tak, že úhrada 900 Eur (ktoré poukázal žalobkyni) sa predmetného dlhu netýkala. Žalobkyňa totiž pred súdom prvej inštancie vysvetlila, že žalovaný účet mal, tento bol zablokovaný. Pokiaľ spolu hospodárili, žalovaný mal prístup aj k jej účtu, z týchto prostriedkov sa hradil nájom, ako aj ďalšie bežné výdavky. Potvrdila, že suma 900 Eur neslúžila na splatenie predmetného dlhu, ale ďalších dlhov, ktoré za žalovaného spláca.

15. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj uplatnenú námietku premlčania. Pohľadávka vzniknutá z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka sa premlčuje podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka márnym uplynutím 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť dňa 24.10.2012 (deň nasledujúci po úhrade dlhu), avšak žalobkyňa žalobu na súde uplatnila dňa 23.10.2014, preto námietka premlčania je uplatnená nedôvodne.

16. Vzhľadom na to, že odvolacie námietky žalovaného neboli spôsobilé spochybníť správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

17. Pokiaľ sa žalovaný v podanom odvolaní domáhal predvolania na Krajský súd v Trenčíne s tým, že vyjadril nesúhlas, aby vec bola vrátená prvostupňovému súdu v P. na ďalšie konanie z dôvodu, že vie, ako by to dopadlo, odvolací súd uvádza, že v danej veci nepovažoval za dôvodné nariadiť vo veci pojednávanie, nakoľko nevyvstala potreba zopakovať, alebo doplniť dokazovanie v danej veci (§ 385 ods. 1 CSP). V prípade, ak žalovaný mienil svojím vyjadrením „už viem, ako by to dopadlo“ naznačiť určitý (pozitívny alebo negatívny) vzťah sudcov pôsobiacich na Okresnom súde Partizánske k svojej osobe alebo k žalobkyni, mal tak urobiť procesným prostriedkom uvedeným v ust. § 52 a nasl. CSP, resp. uplatniť odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP a namietať, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávny obsadený súd.

18. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 CSP, kedy úspešnej žalobkyni v konaní bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

19. Rozhodnutie senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).